

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.
VISSZEBEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k 40 f

HIRDETŐSEK:
Helyi hirdetésekért egy sor 20 fill.
Külföldi hirdetésekért 10 fillér

Éves ár 24 korona

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG.

Aradi és csabadi egykori
vasutak palotájában
TELEFON SZÁM 201

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság
Társaság
József főteremtől 22. sz.
TELEFON SZÁM 15

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, október 24.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérolk: A vármegye választ.
- A képviselőház ülése.
- A kormány és a kereskedék.
- Az aradi orvos-kérdés.
- Halál a vonaton.
- A hazard automata.
- A t. Hazból.
- Választások Aradmegyében.
- A Pikler-Új a Házban.
- Lenormandok a hurkon.
- A munkásbiztosító elnök-válsága.
- Tarcsa: A kegyelmes ur. Irta: Mendlik Béla.

A vármegye választ.

Arad, október 23.

A vármegyének eleven, helylyel-közzel talán forró napja is lesz az őszi csütörtök, amely holnap virrad fel. A megyebizottsági mandátumok számára alakított kerületekben holnap tartják meg a választásokat; a törvényhatósági bizottsági tagok felét választják ezuttal, számszerint száznegyvennyolcat.

A küzdelem, amely e választás körül kifejlődik, ma is ugyanaz, amint azelőtt, a régi politikai viszonyok között volt: a magyarság harca a románokkal szemben. A hol nincsenek román jelöltek, ott helyi csoportosulások, személyi ambíciók szerint oszlanak meg a választók, politikai tekintetek alig játszanak közre. Miután a küszöbön álló megyei tisztújítás nagyobb változásokat nem ígér, azt se lehet mondani, hogy a pártok a tisztújítás jelöltjei szerint válnak szét. A választási harcnak egyedüli nevezetes része a románokkal való mérkőzés.

A románok a vármegye negyvenhárom kerülete közül huszonhatban állítanak jelöltet, számszerint nyolcvanhármat. Ez meglehetősen nagy szám, különösen, ha tekintetbe vesszük a valószínűséget, hogy ezeknek a jelölteknek túlnyomó része be is kerül a törvényhatóságba. Az a szervezettség, amelyet a román nemzetiségi párt a képviselő-választások idején meg tudott kovácsolni, most is hasznukra van és a román-lakta kerületekben a félsikert biztosítja.

A magyarság jelöltjeinek kétségen kívül igen nehéz küzdelmük van a nemzetiségi párttal szemben. Azonban a természetes akadályok mellett ezuttal mintha a harcra készülségnék, a szervezkedésnek hiányát látnók a kerületekben. Sok helyütt ma, a választás előestéjén se voltak tisztában a jelöltek személyével, másutt pedig a magyarságot nem sikerült annyira fegyelmelni, hogy a küzdelmet a siker kilátásával vehetnék fel.

Ez mindenesetre elítélendő, sajnálatos jelenség. Nem tartjuk olyan veszedelmes dolognak, ha az eddigihez hasonló, vagy esetleg nagyobb számú román kerül a megyebizottságba; de ott, ahol férfias, komoly munkával a kerületet a magyarságnak meg lehetne menteni, súlyos hibát követnek el, akik ezt elmulasztják.

A románok jelöltjei között feltűnően sok az új ember s feltűnően kevés a paraszt-jelölt. A fiatalabb erőknél bevonása arra mutat, hogy a nemzetiségek „szélesebb körű vitákat” akarnak a megyegyűlésen, élénkebb akciónak indulnak. Ebben az akcióban sincsen valami ijesztő. Ellen-

zékre a megye törvényhatóságában is szükség van s ha az ellenőrzés itt nemzetiségi célokkal párosul, az nem rontja el annak értékét és nem zárja ki üdvös hatásait. Hisszük, hogy a románok lemondtak a vívmány-politikáról s nem biztatják se magukat, se választóikat olyasmivel, hogy román nyelven fogják a megye jegyzőkönyveit vezetni, románul szerkesztik az alispán jelentését és románul fogják referálni s az ilyenek után való meddő törekvésekre nem pazarolnak szavakat és időt. Ha azonban a románok akciója a megyei közigazgatás bajainak objektív bírálatába, a megye gazdasági helyzetének javítására, a községek terneinek könnyítésére és egyéb, a közérdekbe vágó tenni-valókra fog terjedni, akkor előnyömlésüket nincs ok féltő szemmel tekinteni.

A választások, az eddigi hírek szerint meglehetősen higgadt m. derben fognak lefolyni. Eddig csak a csucsi és a ménési kerületből érkeztek izgalmas hírek. Hisszük, hogy a választások nem fogják egy napnál tovább megzavarni a megye békéjét, s ezen az egy napon se csapnak oly hullámokba, amelyek a polgárok méltóságát sértenek és amelyek indulata sem az egyik, sem a másik partnak hasznára nem lenne. Választások idején se előre, se utólag nem lehet megállapítani, hogy melyik párt okozta a vihart; mindenesetre ennek is, annak is az a kötelessége, hogy megmaradjon az objektív higgadságban, amely a választók szabadságát, szabad elhatározását se hatalmi erő, se pedig szuggesztív fegyverek által nem zavarja.

A kegyelmes ur.

Irta: Mendlik Béla.

Radóczy Géza dr. a földmivvelésügyi minisztériumnál beosztott segédfogalmazó, meggörnyedve hajolt irományai fölé, mikor a szolgálja egyszerre melléje lépett és félbeszakította munkáját.

— Az államtitkár ur hivatja a doktor urat.

A segédfogalmazó nagy zavarba jött. Egy éve van már a minisztériumban és azóta még sohase hivatta őt senki. Sokkal kisebb emberke volt ő ottan, minthogy érdemes lenne arra, hogy a nagyfejúek szóba álljanak vele. És most az államtitkár ur hivatja. Éppen ma, mikor a legkopottabb gunyája van rajta és mikor a közelje és gallérja sem a legújszerűbb. Teringet-tét! milyen pech ez. Nem volt azonban ideje sokáig tépelődni, mert a szolgálja egyre sürgette.

— Tessék már bemenni kérem.

Mit volt tehát mit tenni, mint alázatosan benyitni az államtitkár ajtaján. Az öreg ur valószínűleg igen fontos államügyekkel foglalkozhatott, mert aranykeretes szemüvegét idegesen igazgatta, mikor a segédfogalmazó belépett.

A segédfogalmazó pedig mély hajlongások között ment a szoba közepéig és ott szólanul megállt, akárcsak egy facövek. Dehogy is me-részkedett volna zavarni egy szóval is a hatalmas urat.

Pár percig ácsoroghatott így, mikor az államtitkár egyszerre föltekintett.

— A! maga az Radóczy, hát mért nem szólt. Újjon le kedves barátom, — és az öreg ur barátságosan intett a kezével egy hatalmas karosszékre.

A segédfogalmazó szinte beleszédült a meglepetésbe. A minisztérium legszigorubb, legrittegtebb alakja úgy beszél vele, mint valami régi, jó ismerőssel. Mit jelentsen ez? nem tudta megfejtetni.

A kegyelmes ur pedig fölretolta az előtte fekvő iratokat és bőrtárcáját elővéve, rágyújtott egy vastag szivarra.

— Nézze kedves Radóczy, voltaképpen azért hivatam ide magát, hogy megtudjam, ki volt az a bájos kis asszonyka, akivel tegnap dél után a New-York kávéház előtt sétálgatott?

— A feleségem, kegyelmes uram, dadogta a segédfogalmazó.

— Helyes. Tehát a felesége, — ismételte a kegyelmes ur, mialatt hatalmas füstkarikákat fujt ki. — Nagyon szép kis menyecske. Igazán nagyon szép.

A segédfogalmazó alázatosan mosolygott.

— Nézze Radóczy, — folytatta a kegyelmes ur, — én egészen őszinte leszek magához. Ha én azt a kis asszonykát egyszer megcsokolhatnám, rögtön kinevezném magát fogalmazónak? Mit szól hozzá?

A segédfogalmazó kipirult arccal válaszolt.

— Boldognak érzem magamat kegyelmes uram, hogy szolgálatára lehetek.

A kegyelmes ur is boldogan mosolygott.

— Tehát maga szemét hunynya?

— Bármikor, kegyelmes uram.

Az államtitkár erre megnyomta az asztalán lévő egyik villanycsengő gombját. Hamarosan behajlongott egyik miniszteri tanácsos. Az államtitkár pedig, mintha egy perc alatt egészen átvájtzott volna, arcára szigorú redők gyűrődtek.

— Tanácsos ur, Radóczy Géza dr. segédfogalmazó; ezennel fogalmazóvá nevezem ki. Intézkedjék ezen kinevezés foganatosítása iránt.

A tanácsos hajlongva vette tudomásul a parancsot, csak mikor kint volt a folyosón, akkor rázta meg a fejét és morfondírozgatott.

— Ilyen igazságtalanság! Hallatlan! A legfiatalabb és a legzamarabb atakot mások elé tenni! Azután legyen kedve a többinek dolgozni? . . .

Az államtitkár pedig ezalatt felkelt a helyéről és rendkívül barátságosan megrázta az ujonnan kinevezett fogalmazó kezét.

— Ez csak a kezdete, kedves barátom. Maskor sem fogok azonban megfélemlkezni magáról. Olyan karriert fog csinálni, amelyet álmaiban sem remélt volna. Apropos! és mikor szokott önagsága odahaza lenni?

— Amikor parancsolja, kegyelmes uram.

— Például ma délután, vagy este fél?

drámai tehetségéről ismerősei körében a legjobb véleménnyel vannak.

* Aida bemutatója. A színházi szezon egyik legnagyobb eseményére igérkezik Verdi világhírű operája, Aida. Szendrey igazgató háromezer korona értékű díszleteket festetett Aidához, mely különben is a leg gondosabb előadásban kerül színpadra, egyik főszerepében Fodor Arankával, mint az aradi színház állandó vendégével.

A t. Házból.

Polónyi a folyosón.

Budapest, október 23.

Amig odabenn az üléssteremben a függetlenségi párt egyik heves fiatal tagja dörgedelmes kérdésekkel ostromolja a jelen nem lévő miniszterelnököt: amiatt, mert a legújabb megválasztott horvát jegyző, Popovics Dusán, még azt sem tudja, hogy mit jelent magyarul ez a közismert horvát szó: szvinya, amig a fent körülírt interpelláló azt a szenzációs kérdést intézi Wekerle Sándorhoz, hogy Popovics Dusán jegyzővé választásáért vállalja-e a politikai felelősséget, künn a folyosón ritka földi túneményben van részük az ott lézengő honatyáknak. Tegnap Herman Ottó volt a folyosó vendége. Szívesen látták, örömmel üdvözölték, különösen a disszidensek egyelőre kisdud táborában, mivelhogy a nagy kuruc nem tagadta meg sem politikai múltját, sem önönmagát, hanem egyenesen, formák nélkül fejezte ki a maga erős, egyéniségteljes véleményét a szőnyegen forgó kérdésekről. Gratulált minden kilépőnek, egyszerűen, de melegen, amiből elérhető egyet és másat Kossuth Ferenc és a hozzá ragaszkodók táborá is. De az tegnap volt. És ha Herman Ottó megjelenése és kijelentései tegnap feltűnést keltettek, annál nagyobb volt ma az elképedés, amelyet egy mostanság szintén ritka vendég okozott, aki ma is az ugyan, ami volt, de mégsem az, ami még szeretne lenni. De ne beszéljünk rébuszokban, főleg azért nem, mert annak, akiről szó van, golyó van a hasában, amelyet csak ezután fog esetleg kioperálni, vagy esetleg — még mélyebbre tolni a — tekintetes esküdtszék.

Aki pedig ezután sem találja ki, hogy Polónyi Gézáról van szó, az ne szavazza meg a kiegyezést és ne emelje fel a kvótát. Ő az testestől-lelkestől, szerecsenképestől, vidáman, fűgén, előkelően, mintha ebben a pillanatban kelt volna fel a miniszteri bársonyszékből, hogy némi friss levegő beszívása végeit kijöjjön a folyosóra. Megjelent, itt van és persze kíváncsian várják minden szavát, minden tekintetét. Szász József például egyenesen arra kíváncsi, hogy milyen pillantással méri majd végig Lengyel Zoltánt. Ebbeli kíváncsiságát azonban nem elégítheti ki, mert az exminiszter hajlíthatatlan ellenfele ma nem jelent meg a politikai arénán. Ugy látszik megsejtette a dolgot és csupa gyengédségből maradt távol, nem akarván Polónyi Gézát sansgének mozgásai között megzavarni. Érezze magát úgy, mintha csakugyan most kelt volna fel a bársonyszékből, mintha Günther Antal még csak igazságügyi államtitkár volna és mintha a szegény megbotogult Károlyi Pista nem tett volna semmiféle kijelentést. Egyszóval, Lengyel Zoltán arra a héber álláspontra helyezkedett, hogy lass' er verdienem.

A tűz és a szalonna.

Persze rögtön sejtik, hogy Polónyi Géza megjelenése az aktuális kérdésekkel van kapcsolatban. Lehet ugyan, hogy részint a saját ügye hozta ide Wekerlehez meg a volt alan-

tasához, Güntherhez. (Ne tessék rosszat gondolni, semmi protekció! semmi felsőbb nyomás!) De főleg bizonyára amiatt jött, hogy vagy zavart csináljon, vagy segítsen a kormány kátyuba rekedt szekerének kihuzásánál. Egyéni hajndóságait tekintve inkább az előbbi tétélezik fel róla, de ha a körülményeket, persze az ő saját külön körülményeit tekintjük, úgy valószínűbb az utóbbi.

És tényleg így is van. Csakhogy Polónyi Géza sokkal agyafurttabb legény, semhogy egy csapásra ne két legyet ütné. Tetszik ismerni a megboldogult cigányról szóló anekdotát:

Fázott, és éhezett a cigány nagyon és megkérdezték tőle:

— Na moré, mit akarsz? Enni vagy mele edni?

— Legjobban szeretnék instálom tűz mellett salonnát piritani.

Ugy látszik Polónyi Géza is ilyen formán okoskodik. Alighogy megjelenik a folyosón, máris megszólal az ő közismert öblös hangján. Ő — ugymond — beismeri, hogy a kiegyezés nem tartozik éppen a legjobbak közé, de emiatt senkinek sem szabad kilépnie a pártból.

— Nem helyeslem a kilépéseket — mondja. — A kiegyezés megszavazását pirtkérésre kell tenni. Ha azután nagyobb csoport ki akarna lépni, ám lépjenek ki.

Ez a Polónyi féle teoria. Ki akarja segíteni a kormányt a kátyuból, de egyúttal nem bánná, ha nagyobb csoport kilépne a függetlenségi pártból.

Szóval rendet is akar és zavart is, vagyis tűz mellett salonnát piritani.

Dél felé Polónyi Géza visszavonul Wekerle Sándorral és hosszú ideig tanácskoznak. Valjon mi felett. A beavatottak azt mondják:

— Polónyi instrukciót kapott, hogy azokat, akik még némileg szítanak hozzá, készítse ki a kormány számára. Ennek ellenében pedig . . .

Fenyeged a bőra!

Hogy mi lesz az ellenérték, az ebben a pillanatban még titok. Bársonyszék semmiesetre sem, Lengyel Zoltán feje még kevésbbé, mert efelett sajnos, maga Lengyel Zoltán disponál.

Később Polónyi ismét feltűnik a folyosón és Supiloval, a rezolucionista Supiloval találkozik szembe. Nyomban összeülekeznek és szintén félrevonulnak. Talán a szép fiumei napokat elevenítik fel, amikor megszületett a közös rezolúció. Tempi passai . . . Azóta Supilóék elfordultak a koalíciótól, a koalíció pedig Polónyitól. Nem tudni ki járt jobban: Supilóék e, avagy a koalíció?

De ennek a talánynak magfojtásával senki se törődik. Inkább az iránt érdeklődnek, hogy mi volt a tárgyalás anyaga Supilo és Polónyi között.

— A fiumei bóráról beszélgettünk, no meg egyebekről, jelenti ki a beszélgetés végén Supilo.

Az egyik horvát képviselő gunyosan teszi hozzá:

— Arról a bóráról tárgyaltak, amely el fogja söpörni a függetlenségi pártot.

— Ahhoz nem kell bőra — mondják más oldalról. — Elég egy gyenge északi szél.

Apponyi és a szelek.

És ha már eljutottak az északi szél, szóba kerül a nagy északi szél: Björnson Björnsterne is, aki Apponyi elfuvasára vállalkozott. Hiába, a jászberényi kürtnek abszolút peche van. Minden oldalról fujnak rá: északról, délről, keletről, sőt nyugatról is. A norvég szél azért, mert tulságosan sovínista, a függetlenségi szelek azért mert, állítólag ekszponálta magát a közösbankért és egyáltalán a közösségért, tehát

azért, mert hazaáruló. A klerikálisok tulságosan liberálisnak tartják, a szabadgondolkodók kongresszusán pedig nem akarták üdvözölni. Már most kinek van igaza? Micsoda hát voltaképpen a nemes gróf? Klerikális sovínista? Szabadgondolkodó hazaáruló? Szabadgondolkodó sovínista? Klerikális hazaáruló? Avagy sovínista hazaáruló és klerikális szabadgondolkodó? Fából vaskarika-e vagy fakarika vasból?

Ő azt mondja, hogy egyik se és igaza lehet. Ő csak szónok, szép hangú, nagy hangú, baritonhangú szónok és ez csak elég az érző kebleknek.

Egyébként a nemes gróf most még jól érzi magát. A különböző szelek egyelőre csak fujnak rá. Sokkal kellemetlenebb lesz, ha majd — fűtülnek rá . . .

Választások Aradmegyében.

A megyebizottsági kerületekben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 23.

Holnap, csütörtökön tartják meg Aradmegyében a megyebizottsági mandátumok felére, számszerint száznegyvennyolc helyre nézve a választásokat. A választások mindenütt reggel kilenc órakor kezdődnek, a délután négy óráig tartanak, amikor a szavazást lezárják és a szavazás eredményét konstatálják.

A kerületek nagy részében élénk küzdelemre van kilátás, különösen ott, ahol a magyarok és a románok jelöltjei mérkőznek egymással. Igen ingerült a hangulat a csucsi kerületben, ahol nagyobb számú csendőröket kellett összpontosítani.

A jelölésekről a következő híreket vesszük:

A magyarság jelöltjeiről a következő tudósításokat vesszük:

A borosjenői járás borosjenői kerületében Borsos Géza főszolgabíró, Szekendy Pál, László Gyula dr., Strasser Péter, Nagy Antal és Vizsány Antal a magyarság jelöltjei.

A nagyhalmágyi járás nagyhalmágyi kerületében Schauer Gábor dr. szolgabíró, Serédi Sándor és Rott György körjegyzők.

A csucsi kerületben Román István dr. ügyvéd, Suhajda Lajos és Skonda László körjegyzők, Pál Miklós erdőmester és Ottoway József mérnök a magyarság jelöltjei.

A radnai járás radnai kerületében Posevicz Béla gyógyszerész, Bradean Attanáz dr. járási orvos és Bögözy Antal kincstári erdőész.

A berzovai kerületben: Totterer János és Knauer József körjegyzők, Seidner Bernát földbirtokos és Bécsy Dezső főerdész.

A petrési kerületben: Virág Sándor körjegyző, Szatmáry Géza, az áll. gyermekmenhely gondnoka és Bécsy Dezső főerdész.

A tótváradai kerületben: Tomuczka Radó körjegyző, Dempf István erdőmester és Nagy Orbán dr. kincstári fogalmazó.

A soborsíni kerületben: Szeiff Zoltán körjegyző és Langer Alajos uradalmi főerdész a magyarság jelöltjei.

A románok hivatalos jelöltjei ezek:

Györök: Zsivuleszku Prokop radaai esperes, Mocz Teodozi kuvini lelkész, Iszpravnik Szever dr. aradi ügyvéd, Miklósi János kovászinczi lelkész.

Kurtics: Ursz János dr. radnai ügyvéd, Iszpravnik Szever dr. aradi ügyvéd, Nikoreszku János kurticsi lelkész, Siklován Péter mácsai gazda.

Szabadhely: Manoilla Fabricius szabadhelyi lelkész, Moldován János aradi bankhivatalnok.

mánybiztosítékok letárgyalása, majd a kőszénbányák állami megvételéről szóló javaslat. Ezután az autonóm vámtarifáról, majd a kiegyezésről szóló javaslatokat tárgyalják.

Polónyi puhit.

A képviselőház folyosóján ma megjelent Polónyi Géza is, aki arról beszélt, hogy a kiegyezés miatt nem volna szabad senkinek sem kilépni a pártból. Nem helyesli a kilépéseket és úgy véli, hogy bár a kiegyezés nem eléggé kielégítő, ennek megszavazását párikérdéssé kellene tenni. Ha azután egy nagyobb csoport ki akarna lépni, úgy csak lépjenek ki.

Polónyi fejtegetéseit többen úgy magyarázták, hogy a kiegyezés megszavazása után ő is ki akar lépni a függetlenségi pártból. A déli órákban Wekerle Sándor magához kérte Polónyit és több mint két óra hosszat tanácskozott vele, hirtelen arról, hogy a kilépéseket meg kell akadályozni. A Holló-csoport kijelentései szerint Kossuth ma tárgyalásokat folytatott Andrássyval a bankkérdésre vonatkozó formula nyélbeütése iránt.

A függetlenségi pártban mind hevesebb támadások hangzanak el Apponyi Albert gróf ellen, aki állítólag *ekszponálta magát a bankközösség fenntartása mellett*. Valóságos elkeseredéssel nyilatkoznak Apponyi eljárásáról, mert most kitűnt, hogy semmi köze sincs a 48-as elvekhez, hanem továbbra is megmaradt 67-esnek és közös ügyes politikát csinál.

Ujabb kilépők.

A kilépők között emlegették ma Gyarmathy Dezső udvarhelymegyei képviselőt. Ujabbán Bilisi István, Brassó országgyűlési képviselője lépett ki a függetlenségi pártból. Elhatározását ma erős hangon levélben tudatta Kossuth Ferencel. Nem tudja — írja — választóinak tett ígéretét megszegni és nem tudja elnézni azt sem, hogy a már megsemmisült 67-es pártokat újból feltámasszák. Kész lett volna a kiegyezés megszavazására, de csak abban az esetben, ha a kiegyezésből a kvóta kérdést kikapcsolják, mert ezeknek egybekapcsolását közjogellenesnek tartja. Még Magyarországnak önálló jegybankja nincsen, a kvótaemelést nem lehet, nem szabad végrehajtani. Nem maradhatott a függetlenségi pártban már azért sem, mert a párt tagjai télenességre vannak kényszerítve és csakis a kész dolgok megszavazására kárhoztattak. A kormány véleménye szerint Béccsel szemben csak akkor lesz erős, ha egy nagy ellenzék ül majd a képviselőházban.

Thoroczkay Viktor ma szintén bejelentette, hogy kilép a függetlenségi pártból.

Andrássy a függetlenségekről.

A függetlenségi képviselők közt Andrássy Gyula belügyminiszternek egy nyilatkozatát közölték, melyet tegnap az alkotmánypártban tett.

— A függetlenségi pártnak az önálló bank érdekében kifejtett terrorizmusa kiszámíthatatlan konzekvenciákkal járhat. Felborulhat az egész kiegyezés és bekövetkezhetik a krízis. A kormány a kiegyezéssel áll és bukik. A kiegyezést úgy kell elfogadni, ahogy van. Minden komplikáció a kormány dezavválását jelenti. Ha a függetlenségi párt határozatot hoz az önálló bank mellett, ez a parlamentáris elv eljétése, a parlament degradálása. Párt-

klubokban többség nincs. A lex-Tisza sem kellett nekem, annál kevésbé a lex-Holló! Az ország ügyeit párthatározatokkal dirigálni nem lehet. Ebbe én nem nyugszom bele s inkább távozom helyemről.

A függetlenségi képviselők ennek dacára tudni sem akarnak a kiegyezés megszavazásáról önálló bank nélkül. Kossuth szobájában ma délelőtt is folytak a puhító tárgyalások.

A berlini botránypör.

Moltke gróf bünei.

A feleség vallomása.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése —

Arad, október 23

Berlinben ma kezdtek meg, szinte lesem irható érdeklődés mellett annak a szenzációs botránypörnek tárgyalását, amelynek hősei a berlini udvar legelőkelőbb emberei. Emlékezetes az a cikksorozat, amelyet Harden Miksa, a *Zukunft* szerkesztője írt Eulenberg grófról, Moltke Kuno grófról, akikről kiderítette, hogy a beteg érzékenység undorító gyönyörűségeinek élnek. A cikksorozatnak megdöbbentő hatása volt. A benne szereplők közül igen sokan hamarosan letűntek a közpályáról. A német császárnak maga a trónörökös tett jelentést a botrányról. A leleplezettek közül sokan némán törték le, mások pedig perrel fenyegetőztek. Csodálatosképpen csak egyetlen egy indított sajtópört Harden ellen: Moltke Kuno gróf, Berlin katonai parancsnoka, volt bécsi követ.

Ma kezdtek meg ennek a pörnek a tárgyalását, amely, nagy meglepetésre, dacára a benne szereplő szexuális vonatkozásoknak, a legnagyobb nyilvánosság előtt folyt le. Mindjárt az első nap Moltke gróf rettenetes kudarcával járt. A pör nemcsak hogy nem mosta tisztára, de fokozta a botrányt, amelybe belékeveredett.

Harden Miksa kijelentette, hogy összes vádjait fentartja, azokból egy jótányit se enged. Adatait hosszú, beható kutatások alapján szerezte. Személyi motívumok a cikksorozat megírásánál nem vezették, csupán politikai szempontok, azok érdekében tette meg a leleplezést.

Súlyosan kompromittáló, rendkívül érdekes vallomást tett Moltke gróf elvált felesége, ezidőszerint Eibe bárónő. Egész Berlinben erről a vallomásról beszéltek. Nevezetesebb részei ezek voltak:

— Két és fél évi házasságunk — mondta — csupán két napig volt házasságnak nevezhető. A második nap után semmi közösség nem volt közöttünk. Mikor a nászúrról visszatértünk, férjem elmondta, hogy a hálószoba erkölcsstelen intézmény. „Én, mondta, hálát adok a jó Istennek, ha hitegig nem látok nőt. A házasság: *dissznóság*.” Hogy mi a nő, azt egy leírhatatlan szóval fejezte ki.

A grófnőnek házasságuk elején föltűnt, hogy Moltke milyen különös szeretetben részesíti Eulenberget, bár akkor fogalma se volt arról, hogy férfiak ily érzéseket táplálhatnak egymás iránt. Egy nap Eulenberg gróf férje szobájában feljuttatta zsebkezdőjét. Mikor Moltke megtalálta, ajkaihoz emelte a zsebkezdőt s így szólt: „Az én lelkem, az én szerelmem, egyetlenem, drágám!” Barátjairól egyébként is a leglelkesebb hangon beszélt. Eulenbergről meg így: „Az én leikecském, az én öregecském,

egyetlen kuttyuskóm.” Eulenberg gróf különben maga kérte az asszonyt:

— Hagyja nekem a férjét; adja vissza a barátomat!

Az asszony erre azt kérdezte Eulenbergtől:

— Követelné ön ezt, ha a lánya lenne a barátja felesége?

Eulenberg azt felelte:

— A lányomat nem adnám hozzá feleségül.

Moltke gróf többször megverte a feleségét és ezt azzal indokolta, hogy felsőbb misztioit tájécsit, amikor a feleségének minél több keserűséget okoz. A felesége egyszer megkérdezte:

— Mit szol majd ehhez a császár, ha megtudja?

— Semmi köze hozzá, — felelte Moltke. — A császár csak azt tudja meg, amit én akarok.

A házasság alatt Moltke többször kijelentette, hogy a férfakkal való barátságot többre becsüli, mint az asszonyt.

— *Gyűlöllek!* — mondta a feleségének néha. — Nem, mint embert gyűlölök, hanem azért, mert nő vagy.

— Hát akkor mért vettél el?

— Nem nőt akartam hanem mesét a házasságomhoz.

Kihallgatták Kruze bárót, Moltke gróf mostoha fiát, aki látta szintén a zsebkezdője enetét s látta, a mikor Moltke és Eulenberg gróf gyermekek módjára játszadoztak és csóholgatták egymást.

A tárgyalást holnap folytatják. Már a mai nap izgalmas eseményei után bizonyosra vehető, hogy Hardent föl fogják menteni.

A hazard automata.

Zsolnay Miklóst elítélték.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 23

Már bezáultak a pécsi kiállítás kapui, a gyönyörű pavilonokat már vinni készülnek Angliába, a londoni magyar kiállításra, szóval Pécs körül lassankint csöndes lesz minden, legfőleg még a szabadtanítás pécsi kongresszusának utóhangjai foglalkoztatják a közvéleményt. És íme, egyszerre csak megint szenzációsan érdekes hír érkezik Pécsről. Az ottani kir. járásbírósg tiltott szerencsejáték miatt 200 korona fő és 100 korona mellékbüntetésre ítélte Zsolnay Miklóst, Günther Mihályt, a kiállítás titkárát és egy angol vállalkozót. A világegyetem se higgye senki, hogy ez tréfa, vagy hogy Zsolnay talán bakkarátózott az angol vállalkozóval és Günther kibicelt hozzá, korántsem. Tiltott szerencsejátékért csak a szegény huszonegyezőket szokták büntetni Magyarországon, a bakkarátózóknak a hajuk szála sem görbült meg soha. Zsolnayék sem valamely hazardjátékon vesztek rajta, hanem az amerikai totalizátor játékautomatán, mely a pécsi kiállítás területén szedte magába a hatosokat. Az érdekes ügyről részletes tudósításunk a következő:

Néhány héttel a pécsi kiállítás megnyitása után egy angol vállalkozó jelentkezett a kiállítási végrehajtóbizottság elnökénél, Zsolnay Miklós-nál és titkáránál, Günther Mihálynál. Az angol vállalkozó engedélyt kért, hogy a kiállítás területén néhány „amerikai totalizátor játékautomatát” állítson fel. Ez a hosszunevű valami arról nevezetes, hogy egy két-kilenc hatos beledobása után annak, aki szerencsés időben dobja bele hatosát, kidobja a beledobott hatos-

sokat, illő százalék levonásával. Csak termézetes, hogy a játéka'oma'a kitűnő üzletnek bizonyult és az angol vállalkozó zsebeit jól megrakta.

Történt azonban, hogy egy ur, aki sok hatást elvesztett az automatán, az ördögös szerkezettel szemben megfigyelő álláspontra helyezkedett. Néhány napig szakadatlanul figyelte az automata működését. És a negyedik napon a következő közismert kijelentést tette:

— Automata, te csalsz!

Az automata nyugodtan hallgatta az indívinyi bűncselekménnyel vádoló kijelentést, a kitűnő megfigyelő ellenben tollat ragadott és csalás miatt följelentést tett az automata ellen. Följelentésében elmondta, hogy az automatára oly nagy hatást gyakorolt a bankkamatláb föl-emelése, hogy önkényes furlanggal a megengedettnél és hirdetettnél nagyobb százalékot vont le a beledobott hatosokból.

Ez semmiesetre sem volt szép az automatától, de azért nem minősíthető csalásnak sem. Így gondolkozott a pécsi kir. ügyés ség is, mely nem vállalta a vád képviselését, mert nem látott csalást fennforogni. Viszont azonban látott tiltott szerencsejátékot az automata működésében és ezért az íratokat áttette a kir. járásbíróshoz, mely Zolnayı és Günther, mint az automata engedélyezőit és az angol vállalkozót, mint tulajdonost el is ítélte.

TANÜGY.

(-) Bács megye tanfelügyelője. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Furagó* Jánost, Arad vármegye volt segédtanfelügyelőjét Bácsbodrog vármegye tanfelügyelőjévé nevezte ki.

Tüntetés Eötvös Károly ellen

Szent Imre védői.

Elvert diákok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 23.

Eötvös Károlynak egy tárcacikke ma nagy botrány okozójává lett. A klerikális egyetemi ifjuság sértőnek találta a tárcsa egy kitételét és ma este tüntetést rendezett a *Pesti Hirlap* és Eötvös Károly ellen. A tüntetők azonban pórul jártak, mert olyan fogadtatásra találtak, amelyre nem voltak elkészülve. Azzal a szándékkal indultak neki a tüntetésnek, hogy terrorizálni fogják a *Pesti Hirlap* szerkesztőségét és Eötvös Károlyt, ehelyett azonban ők részesültek verésben. A tüntetésről alábbi tudósításunk szól:

Eötvös Károly a *Pesti Hirlap* október 16-iki számában *Dárday Kálmán sümegei múzeuma* cím alatt tárcacikket írt, amelyben többek között a következőket írta:

Van egyebek között három boglárom, amelyet egykor valószínűleg Szent István király hűlye fia, Imre trónörökös viselt.

Az egyetemi ifjakkól alakult Szent Imre társaság a nagy író ezen kitételét sértőnek találta, mert éppen az ő védszentjüket tisztelte meg a hűlye címmel. Az ifjak az Eötvös Károly írása fölött érezték felháborodásukban röpiratokat osztogattak, amelyben ma este *tüntetésre szólították fel* a klerikális egyetemi ifjakat a P. H. és Eötvös Károly ellen. A felhívásnak meg is volt a kívánt eredménye. Ma este kilenc óra tájban két háromszáz főnyi klerikális egyetemi hallgató verődött össze és nagy zajjal indultak meg, hogy lezárásban részesítsék Eötvös Károlyt és a cikket közlő lapot.

Első ujuk a P. H. szerkesztősége elé vezetett Itt egyideig abcugoltak, lármáztak, antiszemita kódotak, majd pedig a bátrabbak közül öten felmentek a *Pesti Hirlap* szerkesztőségébe, ahol hat szerkesztőségi tagot találtak. (Megjegyzendő, hogy véletlenül a hat közül négy Imre volt.) Az ifjak a szerkesztőségben hatalmas zajt, nagy botrányt csaptak és antiszemita jelszavakat ordítva rontottak be *Légrády* Imre dr. szerkesztő szobájába. *Légrády* hűdegen fogadta a fiatalembereket, akik nagy hangon jelentették ki, hogy a Szent Imrére vonatkozó kitétel mélyen sérti őket. *Légrády* energikusan tiltakozott a sértő kifejezések ellen, kijelentvén, hogy *nem hajlandó tűrni a sajtó cenzurdíását*: azt fogja írni ezentúl is, amit akar. Ezután felszólította az ifjakat, hogy hagyják el a szerkesztőséget, mire a hepciáskodó fiatalemberek le is mentek társaikhoz. A tüntetők ezután hangos abcug kiáltások között, a Gyár utcán át az Abbázia kávéház elé vonultak, hogy ténnyesen Eötvös ellen, aki évtizedek óta állandóan megszokott jelenni esténként a kávéházban.

A póruljárt tüntetők.

Az ifjak abban a hiszemben voltak, hogy úgy a kávéházban mint az utcán kevesen lesznek és így tüntetésük fényesen fog sikerülni. Ebben a reményükben azonban csalódtak, mert a kávéház zsufoltságig tele volt és a kávéházi közönség között harminc mézáros is volt, akik kevéssel előbb jöttek egy mézáros-gyűlésről. A kávéház elé érve a tüntetők zaja megújult.

— *Abcug Eötvös! Le a zsidókkal!* — kiáltották.

A lármára egy kávéházi vendég — hatalmas atléta erejű ember — kiment az utcára és odakiáltotta a tüntetőknek:

— Mit ordítok kint? Ha van bátorságtok, gyertek be.

Erre a nem éppen biztató felszólításra, vagy tizenöt ifju hangos abcug kiáltások közepette berohant a kávéházba, ahol azonban *nem várt fogadtatásra találtak*. A kávéházi vendégek ugyanis felugrottak és a pincérekkel együtt *csufosan megverték* a tüntető ifjakat. Különösen a mézárosok működtek. Az egyik mézáros felkapott egy fiatalembert és a *hátsó részén alaposan elpánolta*, nagy gaudiumára a közönségnek, amely viszont tüntetően éljenezte Eötvösöt.

Mire a rendőrök megjelentek, már kevés dolguk akadt. A tüntetők vezérét, egy *Herman* Fülöp nevű fiatalembert *letartóztatották*, de kiállítására után szabadon bocsátották.

HIREK.

— **A király gyógyul.** Bécsből táviratozzák: A *Fremdenblatt* ma esti számának értesülései szerint a király állapota *teljesen kielégítő*. A betegségről szóló jelentések kedvezően hangzanak. Tegnap éjjel annyira javult ő felsége állapota, hogy nem volt szükség *Kerzl* dr. éjjeli látogatására. A király egész nap lázmentes volt és a hurut is visszafejlődött. Dél előtt kitűnően érezte magát és frissen intézett el néhány aktát, majd pedig fogadta *Paar* gróf és *Bolfras* főhadsegédekét és *Schiessel* dr.-t, a kabinetiroda főnökét. Délben ő felsége *Kerzl* dr. udvari tanácsos kíséretében rövid sétát tett az e célra felmelegített kis gallériában. Séta közben a király néhányszor pamlagra ült és megpihent, de a fáradságnak még nyoma sem volt rajta. A hét végén *Gizella* bajor főhercegnő valószínűleg meg fogja látogatni a királyt. A jövő hétre várják ő felsége nnokájának, *Windischgrätz* Erzsébet her-

cegnőnek látogatását. Éjjel érkezett távirat jelenti: A király az egész napot nyugodtan, *lázmentes állapotban töltötte*. Állapota állandóan javul. Este lefeküdt és nyugodtan aludt.

— **Személyi hír.** *Justh* Gyula, a képviselőház elnöke ma tornyai birtokára utazott. *Justh* a jövő hétfőn tér vissza a fővárosba.

— **Kossuth Ferenc beteg.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Kossuth* Ferenc kereskedelmiügyi miniszter csúfos bántalmi miatt néhány napig kénytelen a szobát őrizni. *Szterényi* József államtitkár ma meglátogatta a beteg minisztert és a fontosabb ügyekről referált.

— **A város művész ösztöndíjai.** A városháza nagy tanácssterme már napok óta kisebb káliberű képiállítás mezébe öltözött. Ma döntött a város művészeti bizottsága a művészeti ösztöndíjak sorsa felett. Végleges döntésnek tekinthető ugyanis a művészeti bizottság mai határozata, mert a közgyűlés bizonyára a bizottság által ajánlott művészöndvédeknek ítéli oda az ösztöndíjakat. A pályázók által beküldött képek megtekintése és az előmenetelükről szóló bizonyítványok felolvasása után *Varjassy* Lajos polgármester megnyitotta az ülést. Rövid vita után a bizottság elhatározta, hogy *Sztojka* Annuskát az országos zeneakadémia énekszakának növendékét, továbbá *Illenc* Lipót, *Bodzsai* István és *Balla* Béla festőöndvédekét ajánlja a közgyűlésnek az ösztöndíjakra. *Irics* Sándor, *Csók* Károly, *Matolay* István, és *Edvi* Illés Jenő kérvényelt mellőzte a bizottság, miután csak négy hatszáz koronás ösztöndíj kerül kiosztásra. Az ülésen *Varjassy* Lajos elnöklete alatt *Steiner* József, *Lukácsy* Lajos, *Varjassy* Árpád, *Urhegyi* Alajos és *Bökényi* Arisztid jegyző voltak jelen.

— **Nagy botrány a reichsratban.** Bécsből jelentik: A képviselőház folyosóján ma újabb botrányok voltak, amelyek központjában ismét a hírhedt *Sternberg* gróf állott. Az ülés után a folyosón *Sternberg* gróf egy képes levelezőlapot mutogatott, amely egy udvari fogatot ábrázolt. A fogaton lévő lakáj arca rendkívül hasonlított *Schuchmayer* szocialista képviselőhöz és az volt a botrány oka. *Schuchmayer* tudomást szerzvéen erről, több eivtársával kirohant, megtámadta *Sternberg* gróft, torkon ragadta és ilyen kifejezésekkel illette:

— *Maga csirkefogó! Maga gazember! Maga részeg disznó! Leülöm a tőkfejét!*

Eközben felemelte a kezét és többed magával el akarta venni *Sternberg* gróft, akinek azonban a cseh agráriusok segítségére siettek és kimentették kinos helyzetéből. *Sternberg* egy nyitott szobába menekült, ahonnan elhagyta a képviselőházat. Távozásával azonban nem szűnt meg a botrány. A szocialisták nagy lármával jelentették ki, hogy nem tűrik tovább *Sternberg* garázdálkodását és ha az elnökség nem tenné meg, ők maguk fognak rendet csinálni. Néhány szocialista képviselő be is ment a képviselőház elnökéhez és kijelentette, hogy abban az esetben, ha nem lép fel erélyesen *Sternberg* ellen, úgy *ki fogják dobni a gróft a parlamentből*.

— **A bega királyné ékszerai.** Brüsszelből jelentik: *Koburg* Lujza azzal a kéréssel fordult a kormányhoz hogy az enyja után maradt ékszerek elárverezését *halasszák el*. A hercegnő kérését azzal indokolja, hogy a királyi család becsülete megkívánja, hogy édesanyja ékszerai ne kerüljenek dobra. A király furcsa eljárása a közönség körében is nagy felháborodást keltett.

Lechner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

Néhány napig

maradék

elárusítás!

Öltöny szöveteket

leszállított árban

772

árusítunk.

Nagy megtakarítás!

Szolid kiszolgálás!

Fogzásban lévő gyermekeknek

valóságos megkönnyebbülés a SCOTT féle Emulsió, mert elősegíti az étvágyat, erősíti az egészséget ad s a fogak erősen és fehérén bujnak ki.

A Scott-féle Emulsió

oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza az emésztést, csillapítja az idegeket, miáltal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmat, háborítatlan éjszakákat biztosít. 3835

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszárakban.

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmeztetni.

IDEGZNEK ARADON.

— Október 23. —

Központi szálloda. Wolkenstein Oszwald gróf huszárhadnagy B.-Keresztur. — Esterházy A'ajos gróf hadnagy N.-Kikinda. — Schell Ernő br. főhadnagy és neje Debrecen. — Dickman E. br. hadnagy Debrecen. — Baros Emil hadnagy N.-Kikinda. — Livnyai Tihámér m. oszt. tanácsos Budapest. — Holländer Sámuel birtokos Csermő. — Belani Albert mérnök Bécs. — Kurländer Bertó vállalkozó Becskerek. — Jékey Alajos huszárezredes Cegléd. — Zerkovitz Ernő igazgató Budapest. — Csiky Mihály birtokos Alváca. — Benedikti Jenő mérnök Nagylak. — Róder Ottó bányagazgató Anina. — özv. Patru banné birtokos Budapest. — Holub József mérnök Bécs. — Feinkuchen Bernát bérlő Berza. — Moldován Szilviusz dr. ügyvéd Szászváros. — Knecht János igazgató Budapest. — Petrovich Antal dr. ügyvéd Eger. — Palovits Adolf utazó Bécs. — Löwy Lajos utazó Hamburg. — Stern Ede utazó Budapest. — Kalmár Béni utazó Budapest. — Kallos Ernő utazó Budapest. — Réthi Endre kereskedő M.-Kovácsné. — Kertész Albert kereskedő Budapest. — Klein Adolf utazó Budapest. — Török Béla utazó Budapest. — Berger Soma utazó Budapest. — Mühlsein Henrik utazó Pozsony. — Doiktor Lipót utazó Bécs. — Reich József utazó Budapest. — Klein Lajos utazó Budapest. — Molnár Lajos utazó Budapest. — Kohn Béla utazó Budapest. — Stern Ede utazó Budapest. — Baron Géza utazó Budapest. — Grósz Jenő utazó Budapest. — Balazs Endre utazó Budapest.

Fehér Kereszt-szálloda. Manndorf Géza br. földbirtokos Velence. — Csiky Gyula földbirtokos Folya. — Schák Antal szemellenőr Budapest. — Ráth Viktor nagybirtokos Nagyvárád. — Baiog Ferenc és családja Szeged. — Rábel Vince igazgató Raguz. — Luft Károly igazgató Raguz. — Szigeti Gábor mérnök Magyaróvár. — Levitusz Sándor igazgató Mosony. — Fischer Sándor kereskedő B.-Csaba. — Mártonosi Manó bérlő Orsova. — Csicsel Sándor kisbirtokos Igló. — Kunkel Alfréd gyáros és neje Grác. — Sándor Ferenc állami hivatalnok B.-Gyula. — Székely Márton borkereskedő Pécs. — Megyesi Sándorné és leányai Brassó. — Szóregy József és családja Siófok. — Gregor Ádám és neje. — Molitorisz István hivatalnok Keresztur. — Barta Mihály tisztviselő Segesvár. — Daláry Ernő igazgató Debrecen. — Dobrea Fábán kereskedő és neje Facset.

— Kun József Jenő szerkesztő Budapest. — Guttman Mór utazó Budapest. — Komlós Sándor utazó Budapest. — Minkusz József utazó Budapest. — Szántó Lajos utazó Budapest. — Gergely Alfréd utazó és neje Budapest. — Komlós Gyula utazó Budapest. — Ernst Fülöp utazó Budapest. — Frölich József utazó Budapest. — Klein Miksa utazó Budapest. — Neugebauer Henrik utazó Budapest. — Schmidt Lajos utazó Budapest. — Bauer Gyula utazó Bécs. — Fleischer Sándor utazó Bécs. — Schiller Samu utazó Bécs. — König Adolf utazó Bécs. — Schmilovicz S. utazó Bécs. — Schneller Adolf utazó Bécs. — Flór Brunó utazó Bécs. — Kemény Mór utazó Bécs. — Liebmann Arthur utazó Bécs. — Hermann Ottó utazó Bécs. — Ipolyi Béla utazó Ujvidék. Strausz Jakab kereskedő N.-Kikinda.

Vass szálloda. Hermann K. utazó Prosmith. — Varga Vince vállalkozó Ujpest. — Biffe Simon kereskedő Brod. — Simoncsics János magánzó Temesvár. — Gelecsán I. utazó Esztergom. — Druchbáczki J. hivatalnok és neje Budapest. — Pollák Zsiga utazó Bécs. — özv. Okros Lajosné századosné és leánya Mezőhegyes. — Privátsky Lajos kereskedő Szentirma. — Halnay Jenő utazó Budapest. — Schwartz Jakab utazó Budapest. — Honti Jenő utazó Budapest. — Szederkényi Géza utazó Budapest. — Soltz Jenő utazó Bécs. — Traut Benjamin utazó Bécs. — Herskovits Emil utazó M.-Sziget.

Nemzeti Színház

C) bérlet.

C) bérlet.

Csütörtökön, 1907. évi október hó 24-én:

A kis szökevény.

Operette 3 felvonásban. Irták: Setpneur Hicks és Harry Nichols. Zenéjét szerzették: Monckson Lionel és Caryl.

SZEMÉLYEK:

Lord Coodle	Kulcsár L.	Paloni, konzul	Delli Lajos.
Lady Coodle	Benőné P.	Leonello	Ladislai J.
Stanley	Faludi K.	Carmenita	Kun Irén.
Winnifred	Kállai Jolán.	Alice	Zalai Margit.
Flipper	Leővel L. o.	Tamarind	Szathmári A.
Barbley	Horti Sándor.	Creel	Várnai Jenő.

Közdete este 7 és fél órakor.

NYILTTER.*

ANGOL SZÉN

HAJÓRAKOMÁNYOK ÉRKEZNEK
A FIUMEI KIKÖTŐBE HAVONTA
HÁROMSZOR.

Ha szükségletét ezen kitűnő (8000 callóriás) szénben fedezni óhajtja, forduljon ajánlatért

KLÁR ANDOR

kereskedelmi irodájához

DEBRECEN. Telefon 445. sz.

Előnyös árak, pontos szállítás biztosítva! 3865

Steckenpferd-

Liliumtej-szappan

Bergmann és Társa Dresda és Teschen a/E., volt és marad a naponkint beérkező elismerő levelek szerint a leghatásosabb gyógyszappan pattanások ellen. A bőrt állandóan finoman, puhán tartja és rózsaszínű teint ad neki. Darabja 80 fillérért kapható a gyógyszárakban, drogueriákban, illatszerekkereskedésekben és borbélyüzletekben. 1045

A Pécsi Országos

Kiállítás on

legmagasabb kitüntetést,
diszoklevelet nyert.

Berliner gyermek kabátok,

fejkötők, sapkák, cipők és keztyűk, valamint gyermek alsóingek, nadrágok és öltönyök.

Valódi Benger-gyártmányu dr. Jäger tanár-féle

gyapju alsó-ruházat

férfiak, nők és gyermekek részére,

ugyszintén minden fajta harisnyák,

elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlen olcsó szabott árak mellett

Bársony Andor

harisnya-nagykereskedésében,
Arad, Szabadság-tér 17. sz.

Toselliné...

Toselliné nagyon boldog
Uj férje oldalán...
Állítólag nem volt ilyen
Boldog soha talán.

Csak a szép kis Monicának
Jövő sorsa bántja...
Egyébként teljes néki az
Élte boldogsága.

Azt teszi, a mi jó esik,
Nem bánja a mit tett...
Igy nem sérti a szász udvar
Rideg etikettet.

Meg van a sok piperéje,
Miket nagyon szeret...
Közte látjuk az Alföldi
Hires Sósbor-szeszet.

Mellyel minden reggel mossa
Az arcát és testét,
S csodás erővel megkapja
Ujra üdeségét.

Az Alföldi fehér keresztos sósbor-
szesz egyedüli gyártója az

Első Alföldi Cognacgyár

Részv.-Társ. Kecskeméten

Ő császári és királyi fensége József
főherceg kamarai szállítója.

Óriási próbaüveg

csak 40 fillér.

Kapható:

G. Földes Kelemen

gyógyszertárban

A r a d o n.

RUBICS GYULA

fényező és mázó mester

Arad, Szent-Pál-utca 8. szám,

Boeska-lér sarok.

Elvállal e szakmába vágó mindenféle munkát, u. m.: **butor-fényezést, vas- és fa-butorokban, régi butorok újra festését** bármilyen stílusban, **kávéházi berendezéseket** u. m.: **asztalok, székek, rácszatok, lámpériák, fogaok, csillárok és fürdő-kedakat.** 1488

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, szir és folyosó kerítések, épület aszalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kertli székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint minden e szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szállítására vaskosarak kaphatók.

Videki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltenek. 1151

Nagy választék sárkerítés mintákból természetesen nagyszágban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Anosmin

legjobb szer a lábizzadás teljes megszüntetésére.

Már egyszeri alkalmazása azonnal megszünteti a láb izzadásával járó nem épen kellemes szagot. Huzamosabb használat után pedig teljesen meg is szűnik. A bőrt nem izgatja, nem keményíti, hanem ellenkezőleg puhán tartja. Egy doboz ára 1 kor.

Hölgyek figyelmébe!!

Alabastrom poudre tolett könyv.

1 darab 70 fillér.

Egy-egy lapot szükség esetén a könyvecséből kiszakítva, azal az arcot, ha a hőség következtében az zsíros fényű lesz, letörüljük. Meglepő és gyors hatása.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárban

458

Arad, Szabadság-tér.

Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőratkák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszertárban.

Városi hirdetések.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a f. évi őszi országos vásár november hó 1-én kezdődik s öt napon át azaz 1907. évi november hó 5-ig bezárólag tart.

Aradon, 1907. évi október hó 14-én.

A városi tanács.

19662.—1907. kh.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminisztérium 61369—II/99. szám alatt kelt intézményével jóváhagyott 12657—894. sz. szabályrendelete alapján azon ház- és telektulajdonosokat, kiknek házuk előtt a járda, kövezet, vagy asfalt burkolattal ellátva nincsenek, felhívom, hogy telkeik előtt a gyalogjárót folyó évi november hó 30-áig terjedő idő alatt 1 1/2 méter, az ennél keskenyebb járdákat pedig egész szélességben és 15 cm. vastagságban homok réteggel akként látassák el, hogy a víz lefolyó árok vagy folyóka felé 5 centiméternyi eséssel bírjon.

Köteles továbbá ház- és telektulajdonos a gyalogjárók mellett elvonuló vízlevezető árkok telke és háza utcavonalának hosszában a városi mérnöki hivatal által előírt utasítás és méret szerint kiásatni és azt tisztán tartani, nem különben köteles ezen vízlevezető árkokon keresztül a kocsibejáratnál hidat építeni és azt folyton jó karban tartani.

Kik ezen rendeletnek eleget nem tesznek 4 koronától 50 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők és ezen büntetésen felül az elmulasztott munka az illető költségére hivatalból fog eszközöltetni.

Tekintve, hogy a Maros vizállása ez idő szerint igen kicsiny, ajánlom, hogy a homok szükségletét az erre utaltak a nagyobb vizállás beállta előtt szerezzék be, mert azon szokásos védekezés, hogy a homokolás a magas vizállás miatt nem eszközölhető, figyelembe vétetni nem fog.

Arad, 1907. évi október 17-én.

Green,
h. főkapitány.

Elsőrendű főkönyvelő

mellékfoglalkozásra
kerestetik.

Szives levélbeli ajánlatokat L. L. jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

A legjobb minőségű bor és csemege faju dus gyökérzetű szőlő-oltvány,

ugyszintén gyökeres

Riparia Portalis és Rupestris Monticola szőlővessző

minden mennyiségben kapható

WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőoltvány termelőnél

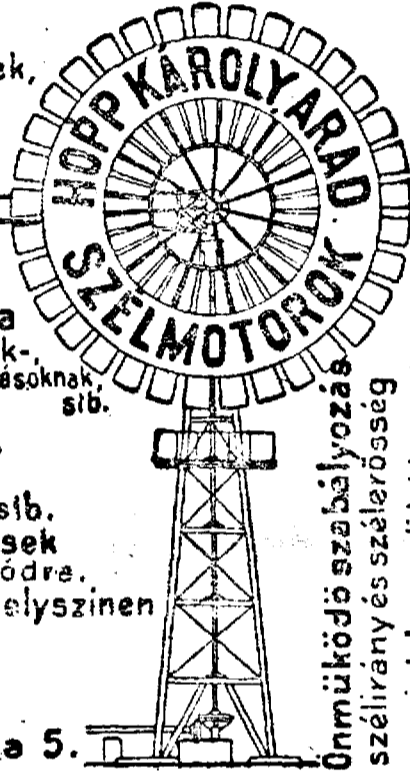
Arad, Batthyány-utca 13. szám.

Telefon 410. szám.

25'6

Legelőcsőbb üzemelő
malom, mezőgazdasági gépek,
stb. részére.

Kiszolgálás és javítás
kiván zárva.

Költségnélküli vizellátása
községek-gyártelepek-gazdaságok-
mezei lakások-villák-vasúti állomásoknak,
stb.

Megöntözése

kertek-és parkoknak.

Lecsapolása

tevak-és téglagyáraknak, stb.

Tervek és költségvetések

minden alkalmazási módra.

Tervezések kivánatra a helyszínen
felvéttetnek.

HOPP KÁROLY

műszaki-irodája.

2814 ARAD, Széchenyi-utca 5.

Önműködő szabályozás
szélirány és szélerősség
szerint. Legszolidabb szerkezet.
legmagasabb munkaképesség.

Mesés szép lesz

minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztálanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párizsi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, korosztályos díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor.
és Ibolya bőlgörpör 1 koronás 80 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

813

H A J Ó S Á R P Á D gyógyszeráránban

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

további Földes Kelemen, Keszthely Pál, Ring Lajos, Nauer Lajos, Vajtek Kálmán, Berger Gyula gyógyszerészek áránál és Vajtek és Wolcz drogeriájában.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és Arnyas, szép és tágas konyhai-éget, ugyancsak a város legkiválóbb fedett és villanyvilágítással ellátott terek-pályámat is díszesen renováltattam és azt megnyitottam.

Isletes magyar polgári konyha. — Tiszta saját termései berek. Első magyar részvény serfőzde udvari sör. Pohár 10 fillér korán 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szives partfogását kérve

tisztelettel

1406

Répássy Pál.

Eladó

csemege faj-alma

u. m.: Batul teli aranypármén, machancky, panik sárga, belle fleur, panik, Banet, Törökbálint stb. fajokban 30 korona, válogatva 40 koronáért szállitok; a szászvárosi állomásra szállitva, ládába csomagolva utánvétel mellett 100 kilogramm rendelésnél.

Ugyanitt 5 kgr. postakosarakban franco elküldve utánvétel mellett 3 koronáért szállit

Fried Eskeles,

Algyógyról.

2514

Harisnyakötőde

Andrassy-tér 20. sz.

(Fischer Eliz palotában.)

A t. közönség rendelkezésére áll és különösen kitűnő anyagból kötött

2074

uj harisnyait ajánlja.

Elsőrendű látványos üzlet.

DICK SAMU

órán és látározás

Arad, Andrassy-tér 42. Wajtek és Wolcz utca zartán

Elad és javít mindennemű órákat két évi jótállás mellett a legújabb árakon. Raktáron tart mindennemű színházi látározatokat a legkiválóbb kiállításban. Legfinomabb keretek, orrcsipesek és szemüvegek, arany ezüst nickel és tekenőboka csont keretekben legújabb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részére, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben.

2413

Szemüvegek és orrcsipesek orvosi rendelet szerint azonnal készíttetnek.

APRÓ HIRDETESEK.**Téli szalonna,**

perzselt, száraz, zsír és sózott hár kapható Rauchbauer Nándornál, Újszentannán. 2249

Varjassy József-utca

18 sz. alatt levő Csámszky-féle ház, nagy telekkel és kerttel, szabad kézből eladó. Értekezhetni Aulich Lajos-u. 8/c. 2437

Szalonna

téli perzselt 68, tiszta sertés zsír 72, sertéshus 72 kr. és minden hentes áru a legjutányosabb napi áron kapható Garai Károly hentesüzletéből Aradon, Boczkó-utca 2. szám. 2445

Angyal-utca 27. sz. alatti

szatócs-üzlet november 1-től kiadó. Bővebbet Angyal-utca 20/a.

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat, jobb folyóiratokat és hangjegyeket legmagasabb áron. — **Kerpel Izabella** könyv- és papírkereskedése és kölcsönkönyvtára, Aradon. 1921

Daráló malmunk

részére keresünk azonnali belépésre megbízható mo nárt, ki a pénzkezeléssel is meg van bízva. Solymos Testvérek, Arad Kölcsey-utca 6—7. sz. 2502

Aradmegyei uradalom

szarvasmarhát vállal teletetésre. Cim a kiadóban. 2525

Üzlethelyiség

kiadó Deák Ferenc-utca 39 szám alatt. Értekezhetni a házban vagy Angele Mátyás üzletében Szabadság-tér 16 szám. 2388

Costüm-album

100 nál több eredeti újdivatu mintákkal 8 koronáért kapható **In-gusz I. és Fia** könyvkereskedésében Arad. Telefon Arad és temesmegyei 517. sz. 361

Uri lakás

azonnal kiadó. Bővebbet Dr. Momaák Döme ügyvéd irodájában 2476

Világosi takarékpénztár

60 korona havi fizetéssel gyakornokot keres. Ajánlatok f. hó 30-ig az igazgatóságához nyújtandók be. Állás azonnal elfoglalandó. 2528

Szoportatós dajkának

ajánkozik fiatal nő azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 2531

Ügyvédi segédek!

Legközelebb a

„Közjegyzői és ügyvédi segédek lapja“

indul meg, melynek két főcélja: szakszerű oktatás és egy országos segélyegyesület létesítése.

Előjegyzéseket a lap előfizetésére kérem alanti címre intézni:

A „Közjegyzői és ügyvédi segédek lapja“ kiadóhivatala

Lugos. 2527

Vizvezeték-műhely megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a mai kornak teljesen megfelelő **vizvezeték berendező-műhelyt** nyitottam, hol mindennemű csatornázást, vízvezeték, fűdőszabát, angol klosetteket, vízfűtés, acetin és Benoid-felszerelést és vezetéket minden fajtájú szivattyúkat, hőlégmotor-és szivattyú javítását és készítését elvállalom.

20 évi tapasztalataim, valamint 11 évi aradi működésem biztosítékot nyújt tisztelt rendelőimnek arra, hogy az elvállalt munkát szakszerűen, pontosan és lelkületesen, a lehető legolcsóbban eszközölöm. 2532

Ugyane szakba vágó munkák jó karban tartását **átalányban** elfogadom.

A n. é. közönség b. pártfogását kérem,

kiváló tisztelettel

Mókos Márton

szerező-mester

Petőfi-utca 4. sz.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Arad, Weltzer János-u. 13. sz.

Zsinor,

gomb,

bojtok

és rojtok

állandóan raktáron tartatnak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden e szakba vágó munkát a leggyorsabban készít. 689

női kalap divat-terem!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy **Aradon Deák Ferenc-utca 2. szám alatt** (Sebesy ház) egy, a mai kor és modern ízlés minden köve eményének megfelelő.

női kalap divat-terem nyitottam

Üzletemben a legelőkelőbb czégekől kikérült és legszebb kivitelű modelleket állandóan raktáron tartom.

Állandó és a legnagyobb választék **szakszempontban.**

Átalítások és minden e szakmába vágó munkálatok jutányosan és pontosan végeztetnek.

V. évi megrendeléseket a legmesszebb menő körültekintéssel eszközölök. 719

Szíves pártfogást kér

ALTMANN ANNA

Arad, Deák Ferenc-utca 2.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI**= SZÉNSAV-MŰVEK =**

ujjonnan berendezve kártyán kívül szállítanak azonnal bármely mennyiségű természetes egyleg legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval

Megebizható, szigorúan lelkületesen vizsgálás!

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. 3907

Szív-, vesé- és hólyagbántalmaknál utóli nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz.

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-Buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgönyözim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Uj cipő-felsőrész üzlet.

Van szerencsém a tisztelt cipésmester urak figyelmét felhívni a mai napon általam megnyitott elsőrendű

cipő-felsőrész üzletemre.

E szakmában a saját anyagomból, a legjutányosabb és legdiszesebbet készítem, gyors és pontos kiszolgálással, a miért is magamat b. jóindulatukba ajánlom s kérem szíves támogatásukat. 2414

Kiváló tisztelettel

Altmann Mór

cipő-felsőrész műhely

Boczkó-utca 2. szám.

FRATER és DÖMÖTÖR

okleveles mérnökök irodája

ARAD, SALACZ GYULA-UTCA 1. SZ.

Elvállalják

városok, községek, uradalmak felmérését, szabályozását, tagosítását, parcellázását, erdei és iparvasutak tracirozását, tervezését és építését.

Specialisták

visszabályozások és vizierőművek tervezésében és létesítésében.

Halottak napjára!

Özv. Imre Mihályné és Társa

élő- és művirág kereskedése

Arad, Forray-utca 5. sz.

(a Dreher sörfőzettel szemben)

Ajánlja a közelgő halottak napjára rendkívül nagy választékú

élő és művirág koszoruit.

Továbbá azonnal készít menyasszonyi és alkalmi csokrokat a legszebb kivitelben és a legjutányosabb árak mellett. 2484

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtunk tisztelgetéssel

Özv. Imre Mihályné és Társa.

Nem kell London. Nem kell Páris. Nem kell Bécs. Nem kell Budapest

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték után!

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészetében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám

Szülők különös figyelmébe ajánlom orthopéd-gyógycipőmet, melyek megátalják a lábak fejlődését. Gyermekeknek, ugyazintan felnőtteknek nagyszerű eredményeket értem el, amit számos elismerés tanúsít. Készíték a valódi amerikai formájú cipőktől meg nem különböztethető tartós szélcsipőket. B. megrendeléseiket kérem teljes tisztelettel!

SEELINGER M. A. UTÓDA

641 az aradi Nemzeti Színház szomszédságában

= Megérkeztek =

a legszebb és legdivatosabb

Őszi ujdonságok

kelmékben,

valamint

jó másó flanelek és barchettek

a legújabb mintákban és dus választókban, melyeket a legjutányosabb áron csakis nálam lehet beszerezni.

vásznak és schiffonok

szintén a legjobb minőségben kaphatók. Egy próbavásárlás mindenkit meggyőz arról, hogy jót olcsón csakis nálam lehet vásárolni. — Szives pártfogást kér

kész szolgálattal

2294

Jankovits György,

Arad,

Forray-utca 2. a) sz. (Lukácsy-ház.)

Kalap divat-szalon!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, miszerint válogatott izlésű

modeljeim

az őszi és téli szezonra megérkeztek.

Dusán felszerelt raktáram által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy egy a legkényesebb, mint a legszerényebb igényeket ki tudom elégíteni.

Számos látogatásért esd

2358

Grünblatt Antónia

Arad, Szabadság tér 11. sz. I. em.

(a díltök huszasarnokai egy háznál.)

Gyászkalapok a legrövidebb idő alatt elkészülnek

Kiadó lakás!

Kossuth-utca 9 szám

alatt egy külön álló, 4 szoba, csukott folyosó, elő-, cseléd- és fürdőszobából álló lakás, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel, továbbá egy

istálló és magtár

november hó 1-től

kiadó.

Értekezhetni Probst Elemér zárgondnoknál, Tökölly Imre-utca 49. sz.

2320

Alkalmi vétel!

OLCSÓ ÁRAK!

Szives tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a **Gebhart Testvérek** üveg és porcellán üzletét megvettem és átköltözési nehézségek folytán az összes raktáron levő árukat, u. m.: üveg, porcellán, lámpa, gáz- és villanycsillárok, mindenféle disztárgyak, alpacca és alpacca ezüst evőeszköz, nickel főzőedények, stb.

2460

mélyen leszállított áron árusítom.

miről kérem a nagyérdemű közönséget, hogy meggyőződést szerezzen.

Kiváló tisztelettel

Gebhart Testvérek utóda

Rauch Raimund.

sz. sz.